

Typistevihjeiden kehittyminen

Typistevihje on tällä hetkellä yksi suosituimpia rakennevihjetyyppejä. Typistevihjeessä keksittävä ratkaisusana on hyväksyttävä sana silloinkin, kun molemmista poistetaan vihjeessä erikseen osoitettu osa. Katsotaan, miten typistevihje on ajan kuluessa kehittynyt.

Edellä olevassa vanhassa määritelmässä puhutaan erikseen osoitetusta osasta. Alkuun se olikin juuri näin. Sekä vihjeestä että vastaussanasta ilmoitettiin poistettava kirjain esim. vetämällä henkselit noiden kirjainten päälle. Samaa tarkoitetaan, kun poistettava kirjain laitetaan sulkuihin: (P)YLVÄS = ILARI. Värillisten ristikoiden aikakaudella poistettava kirjain saatetaan merkitä eri värillä kuin muu sana.

Vähitellen vaikeammissa ristikoidissa alettiin jättää poistettava osa kokonaan osoittamatta, esim. ANNETTAVA => ASSI. Tämä on nykyään hyvin yleistä vaikeammissa ristikoidissa.

Typistevihjeen alkuaikoina poistettiin lähes aina sanan ensimmäinen kirjain. Vähitellen tuli mukaan myös viimeisen kirjaimen poistaminen. Seuraava kehitysvaihe oli se, että kirjaimen voi poistaa mistä kohdasta sanaa tahansa, malliin REMA => TATI, jossa kummastakin sanasta on poistettu keskeltä U-kirjain.

Vielä on pysytty siinä pelisäännössä, että kummastakin sanasta poistetaan täsmälleen samasta kohdasta täsmälleen sama kirjain. Todennäköisesti tähänkin tulee vielä muutoksia ja uusia kokeiluja, katsotaan.

Nykyään näkee joskus myös kahden peräkkäisen kirjaimen poistoja. Tämä luonnollisesti lisää vaikeusastetta melkoisesti. Yleistynyt on sellainen vaihtoehto, jossa poistetaan ensimmäinen ja viimeinen kirjain. Tällöin vihjeessä voidaan ratkojaa auttaa lisäämällä siihen vaikka sana "pääton": PÄÄTON PENSAS => KASI (akasia). Toki helpotus voidaan myös jättää antamatta. Omassa koviksessani tässä lehdessä juhannuksena löytyi EIKE => INKE, jossa kummastakin oli poistettu sekä ensimmäinen että viimeinen kirjain (VEIKEÄ => VINKEÄ).

Typistevihje toimii myös piirrosvihjeenä. Piirroksesta jätetään vain sen verran pois kuin typistäminen edellyttää. Kitarasta puuttuu pieni osa ja vastaussanaksi tulee itara. Tai piirroksessa on keskellä tyhjä kohta, joka markkeeraa vastaussanasta poistettavia kirjaimia.

Uskon, että typistevihjeessä tulee vielä löytymään uusia poistamisen tapoja ja sen osoittamisia tai osoittamatta jättämisistä. Kehityskaari on jo ollut aika pitkä ja toivottavasti jatkuu edelleen.

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen
kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/
ristikkoakatemia/